

Miejsce
na naklejkę
z kodem szkoły

dysleksja

MHM-R1_1P-072

EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII MUZYKI

MAJ
ROK 2007

POZIOM ROZSZERZONY

Czas pracy 180 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 18 stron, nuty i płytę z nagraniami. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Arkusz zawiera trzy części. Część pierwsza arkusza – to test, część druga wymaga analizy przykładów muzycznych, a część trzecia napisania wypracowania na jeden z podanych tematów.
3. Czynności zaplanuj tak, aby możliwe było rozwiązanie zadań z trzech części arkusza w ciągu 180 minut.
4. Rozwiązania zadań zamieść w miejscu na to przeznaczonym.
5. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
8. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje zdający. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
9. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj ■ pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊙ i zaznacz właściwe.

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie **50 punktów**

Życzymy powodzenia!

Wypełnia zdający przed
rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--

KOD
ZDAJĄCEGO

CZEŚĆ I**TEST SPRAWDZAJĄCY WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI USTALONE
W STANDARDACH WYMAGAŃ EGZAMINACYJNYCH Z HISTORII MUZYKI
(20 punktów)****Zadanie 1. (1 pkt)**

Podaj nazwy epok, w których działały wymienione poniżej szkoły lub ugrupowania kompozytorskie.

Szkoła kompozytorska	Epoka
paryska szkoła Notre Dame	
Potężna Gromadka (Grupa Pięciu)	
szkoła starowiedeńska	

Zadanie 2. (1 pkt)

Wymień dwie techniki kompozytorskie, których stosowanie charakterystyczne jest dla renesansowej szkoły weneckiej.

.....

.....

Zadanie 3. (2 pkt)

Wielu kompozytorów XIX w. sięgało w swojej twórczości po teksty J. Goethego.

A. Połącz tytuły utworów Goethego z odpowiadającymi im nazwiskami kompozytorów, którzy inspirowali się w swojej twórczości wskazanym w tabeli dziełem poety. Nazwiska wybierz z poniższej listy:

P. Dukas, J. Brahms, F. Liszt, P. Czajkowski, F. Schubert.

B. Określ gatunki muzyczne utworów, które inspirowane były wymienionymi tekstami. Wszystkie odpowiedzi wpisz w odpowiednie miejsca tabeli.

Tytuł utworu	A. Kompozytor	B. Gatunek muzyczny
<i>Król Olszyn</i>		
<i>Faust</i>		
<i>Uczeń czarnoksiężnika</i>		

Zadanie 4. (1 pkt)

Olivier Messiaen w swoim traktacie *Technika mojego języka muzycznego* wprowadza termin *rytm nieodwracalny*. Podaj własny przykład takiego rytmu.

.....

Zadanie 5. (1 pkt)

Ułóż chronologicznie nazwy technik, których lista znajduje się poniżej. Rozpocznij od techniki najdawniejszej.

Techniki: *organalna*, *fauxbourdon*, *basso continuo*, *izorytmiczna*

1.
2.
3.
4.

Zadanie 6. (1 pkt)

Zestaw nazwiska kompozytorów z nazwami szkół kompozytorskich. W tym celu przyporządkuj cyfrom po jednej literze.

1.	Giovanni Pierluigi da Palestrina	A.	szkoła franko-flamandzka
2.	Johannes Ockeghem	B.	szkoła neapolitańska
3.	Andrea Gabrieli	C.	szkoła rzymska
		D.	szkoła wenecka

1.	
----	--

2.	
----	--

3.	
----	--

Zadanie 7. (2 pkt)

A. Wymień dwa ośrodki muzyki barokowej, w których wykształciły się różne typy uwertury.

1.
2.

B. Podaj, na czym polega różnica w ukształtowaniu formalnym w obu typach uwertury.

.....
.....

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	Maks. liczba pkt	1	1	2	1	1	1	2
	Uzyskana liczba pkt							

Zadanie 8. (1 pkt)

Podaj nazwę gatunku muzycznego epoki baroku, dla obsady którego charakterystyczna jest partia *testo*.

.....

Zadanie 9. (1 pkt)

Poniższe fragmenty muzyczne to dwa różne przykłady koncertu instrumentalnego. Na podstawie analizy tych partytur wskaż dwie cechy, które różnią koncert barokowy od klasycznego.

1.

.....

.....

2.

.....

.....

Przykład 1.

The image displays three separate musical staves, each beginning with the tempo marking "Allegro".

- First staff:** Labeled "Viol. concert. I" and "II", and "Vc.". It shows a complex melodic line for the first violin with many ornaments, and a rhythmic accompaniment for the cello.
- Second staff:** Labeled "Viol. di rip. I" and "II", "Via.", "Vc. Cb.". It shows a more homophonic texture with violin parts that are mostly sustained notes, a viola part with rhythmic patterns, and a cello/contrabasso part with a steady accompaniment.
- Third staff:** Labeled "Cemb.". It shows a keyboard part with a rhythmic and harmonic accompaniment.

Przykład 2.

The musical score is divided into two main sections. The first section is marked 'SOLO' and features a prominent Flute (Fl.) part with a melodic line. The other instruments provide harmonic support. The second section is marked 'TUTTI' and features a complex string arrangement with various textures, including tremolos and triplets. The score is in a key with one sharp (F#) and a 2/4 time signature.

W. A. M. 466

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	8.	9.
	Maks. liczba pkt	1	1
	Uzyskana liczba pkt		

Zadanie 10. (1 pkt)

Podaj, w jaki sposób notowana była muzyka antycznej Grecji.

.....

Zadanie 11. (2 pkt)

A. Podaj trzy cechy ekspresjonizmu muzycznego szkoły wiedeńskiej XX w.

1.
2.
3.

B. Wymień dwóch przedstawicieli tej szkoły.

1.
2.

Zadanie 12. (1 pkt)

Prasa warszawska tak opisywała w 1906 r. powstanie nowego ugrupowania artystycznego:

Ficio, od lat protegowany księcia – uczył go kompozycji w jego majątku w Rajczy – rzucił myśl, żeby stworzyć w Polsce odpowiednik rosyjskiej Wielkiej Piątki. Księciu ten pomysł przypadł do gustu, sygnął pieniędzmi i tak powstała Młoda Polska.

Podaj imię i nazwisko muzyka, który kryje się pod pseudonimem „Ficio”.

.....

Zadanie 13. (1 pkt)

Uzupełnij poniższy tekst dotyczący fragmentu biografii Fryderyka Chopina. W wolne miejsca wpisz brakującą datę, miejscowość oraz pełny tytuł utworu Chopina.

W roku Chopin po raz ostatni wystąpił przed warszawską publicznością po czym wyjechał, udając się najpierw do Drezna, następnie do i Paryża. Miał już wtedy w swoim dorobku kilka utworów na fortepian i orkiestrę, między innymi dwa koncerty, Fantazję na tematy polskie oraz Rondo op. 14.

Zadanie 14. (2 pkt)

Na poniższej ilustracji przedstawiona jest bardzo charakterystyczna postać występująca w jednym z dzieł scenicznych Mozarta.

Papageno

A. Podaj tytuł tego dzieła i określ jego gatunek.

tytuł:

.....

gatunek:

B. Podaj nazwę związanego z tą postacią charakterystycznego środka kompozytorskiego zastosowanego przez Mozarta i rozwiniętego później w dziewiętnastowiecznym dramacie muzycznym.

.....

Zadanie 15. (2 pkt)

Wyjaśnij w trzech lub czterech zdaniach, czym różniło się wczesne, średniowieczne organum paralelne od organum tworzonych w paryskiej szkole Notre Dame. W wypowiedzi wskaż przynajmniej dwie cechy różnicujące oba rodzaje organum.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	10.	11.	12.	13.	14.	15.
	Maks. liczba pkt	1	2	1	1	2	2
	Uzyskana liczba pkt						

CZEŚĆ II**ANALIZA PRZYKŁADÓW MUZYCZNYCH (10 punktów)**

Na podstawie nagrań i nut przeprowadź analizę czterech przykładów, zgodnie z poleceniami w zadaniach nr 16 – 19. Z treścią poleceń zapoznaj się **przed** przystąpieniem do przesłuchania nagrań.

Zadanie 16. (3 pkt) 🎧

Na podstawie przykładu dźwiękowego numer 1 oraz fragmentu partytury pieśni C. Jannequin'a *La guerre (Bitwa)* opisz, w jaki sposób kompozytor uzyskał efekty dźwiękonaśladowcze.

W tym celu wykonaj polecenia A, B i C.

A. Scharakteryzuj środki techniki kompozytorskiej dotyczące tekstu.

.....

.....

.....

.....

B. Scharakteryzuj środki techniki kompozytorskiej dotyczące melodyki.

.....

.....

.....

.....

C. Scharakteryzuj środki techniki kompozytorskiej dotyczące rytmiki.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 17. (2 pkt) 🗣️

Zapoznaj się z przykładem dźwiękowym numer 2 – pieśnią *Pstrąg* F. Schuberta, a następnie opisz sposób, w jaki oddana jest w warstwie muzycznej treść tego utworu. Uzasadnij zwrotkowo-wariacyjną budowę pieśni, wskazując na środki muzyczne służące uzyskaniu odmiennego nastroju w poszczególnych jej fragmentach.

Tekst pieśni:

*Strumyka fala szybka wśród jasnych bieży łąk,
w niej płąsa mała rybka, wesoly, zwinny pstrąg.
Jam cicho stał na łące, za rybką patrzył w ślad,
jak łśni w promieniu słońca, co w jasną wodę wpadł.*

*Nad brzegiem rybak młody na czatach z wędką stał
i patrząc w głębię wody, na oku rybkę miał.
Lecz zdobycz, choć tak bliska, wymyka mu się z rąk,
bo póki woda czysta, bezpieczny będzie pstrąg.*

*Lecz sposób ma na wszystko ten rybak zły,
zamącił nagle toń przejrzystą, o rybko, biada ci!
Ach, patrz, plusnęła woda, na wędce schwyty pstrąg już drga.
O, jakże mi cię szkoda, maleńka rybko ma!*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	16.	17.
	Maks. liczba pkt	3	2
	Uzyskana liczba pkt		

CZĘŚĆ III

ZADANIE ROZSZERZONEJ ODPOWIEDZI (20 punktów)

Zadanie 20. (20 pkt)

Ludzie często narzekają, że muzyka jest zbyt dwuznaczna, że to, co przychodzi na myśl, gdy się jej słucha, jest niejasne, podczas gdy wszyscy rozumieją słowa. Moim zdaniem jest dokładnie na odwrót... [słowa] również wydają się dwuznaczne i ulotne, tak łatwo zrozumieć je niewłaściwie w porównaniu z muzyką....te same słowa nie oznaczają nigdy tego samego dla różnych ludzi. Tylko pieśń może znaczyć to samo, może wzbudzić te same uczucia w jednej i w drugiej osobie, uczucia, których nie da się jednak wyrazić samymi słowami.

Felix Mendelssohn-Bartholdy: *Briefe*, Lipsk 1865

Napisz wypracowanie na jeden z niżej podanych tematów.

Temat nr 1

Przedstaw przemiany gatunku pieśni na przykładach twórczości kompozytorów dwóch dowolnie wybranych epok od średniowiecza do romantyzmu. Uwzględnij różnorodność jej rodzajów, obsady wykonawczej, faktury oraz treści.

W pracy wykorzystaj wyniki analizy przykładów muzycznych z II części arkusza oraz zamieszczony powyżej cytat.

Temat nr 2

Scharakteryzuj lirykę wokalną XIX wieku. Uwzględnij postulaty romantyzmu, które realizuje pieśń na głos z akompaniamentem oraz opisz wpływ pieśni na inne gatunki muzyczne.

W pracy wykorzystaj wyniki analizy przykładów muzycznych z II części arkusza oraz zamieszczony powyżej cytat.

Wybieram temat nr

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	18.	19.	20.
	Maks. liczba pkt	3	2	20
	Uzyskana liczba pkt			

BRUDNOPIS